

Sankta Lucia opplegg

BM

Dagens luke er om Sankta Lucia.

Del I (side 2 og 3) passer best fra 3. - 7.klasse

Del II (side 4-6) passer for alle

Del III (side 7) passer for alle

Del IIII (side 8) faktaark til læreren

Print ut side 2. Hver elev får et ark.

Klipp først vekk overskytende papir på yttersiden rundt rammen.

Brett arket som et trekkspill i 4 like store deler. Se de stipla hjelpestrekene.

Klipp ut figuren langs de svarte strekene. Ikke klipp der det ikke er en strek.

Resultatet skal bli ein lenke med 4 Lucia-figurer som henger sammen.

Figurene kan enten brukes slik de er i hvitt eller fargeleggest

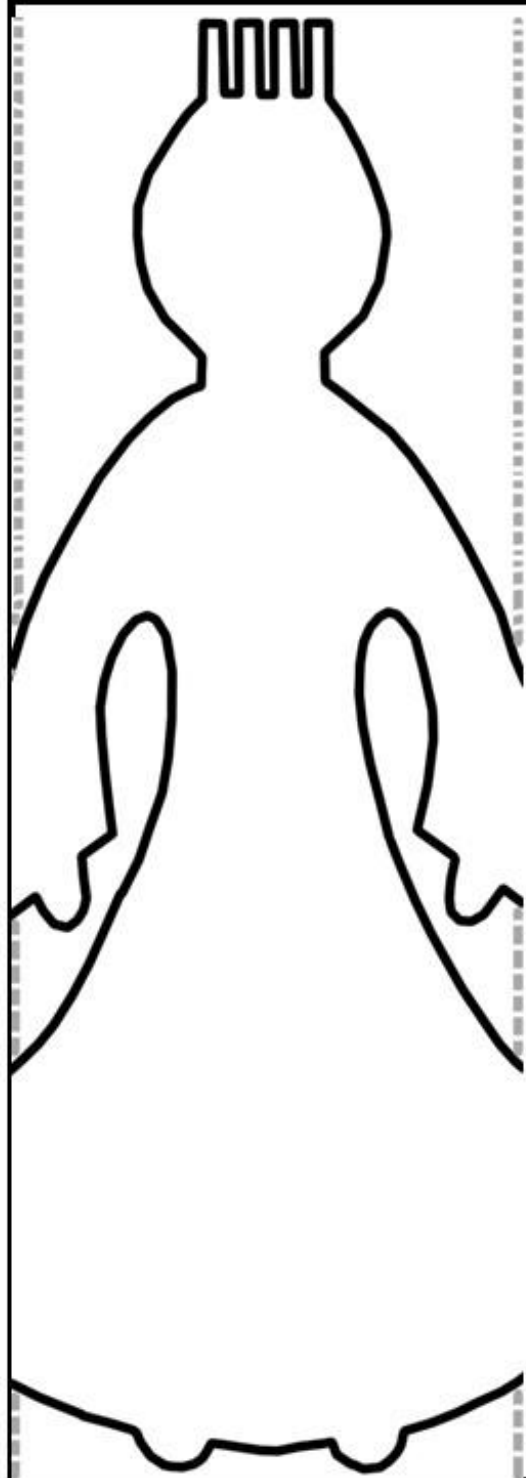
Fest gjerne alle lenkene sammen til ein lang rekke.

Det er lekkert å hekte armene til Luciaene over en lang rød tråd som henger i vinduet eller på tvers over klasserommet.

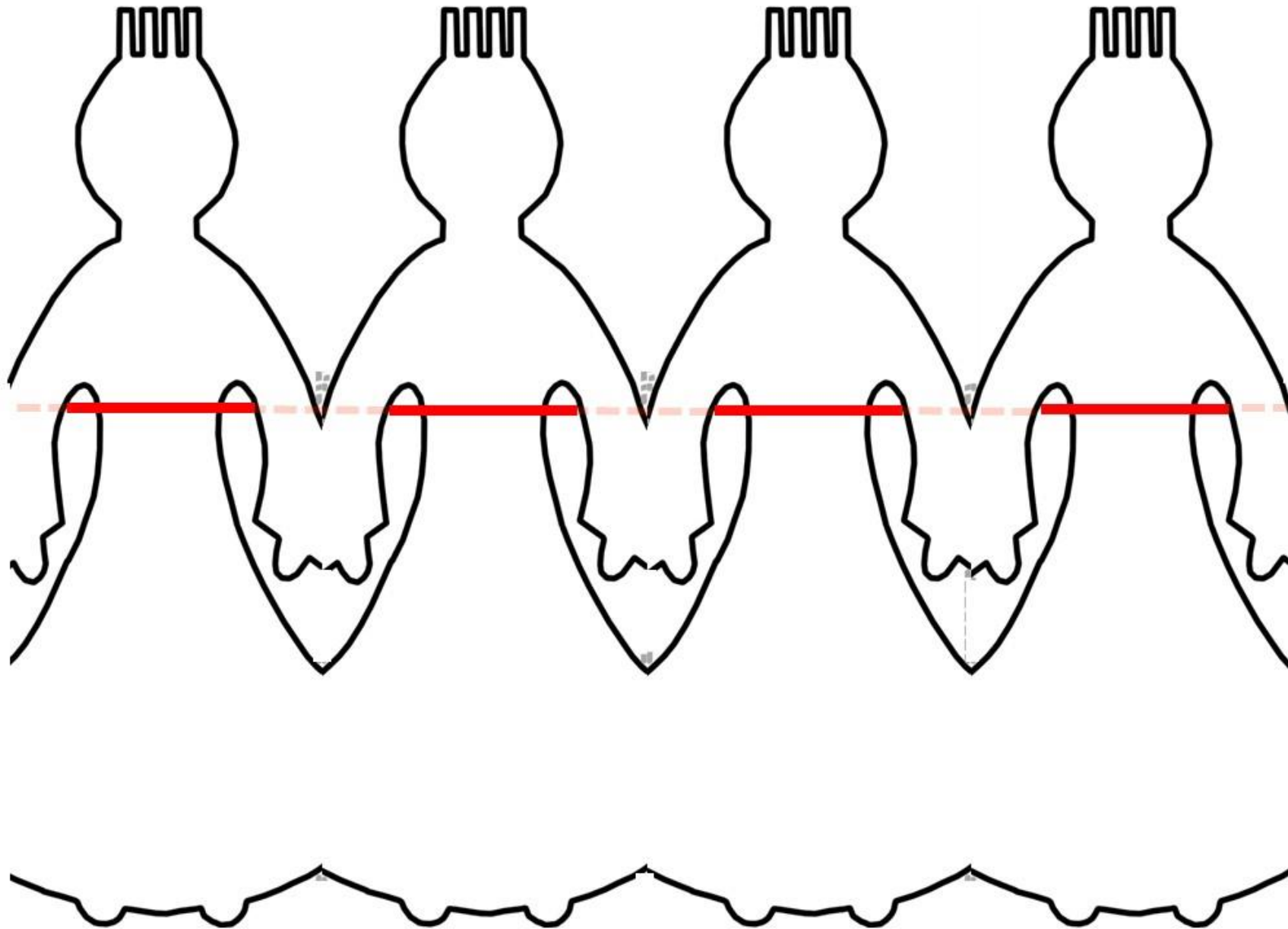
Lykke til!

Hilsen

Spire Gro



Eksempel på hvordan det vil se ut ferdig utklipt og hengende på en rød tråd.



Santa Lucia

Lucia var snill.

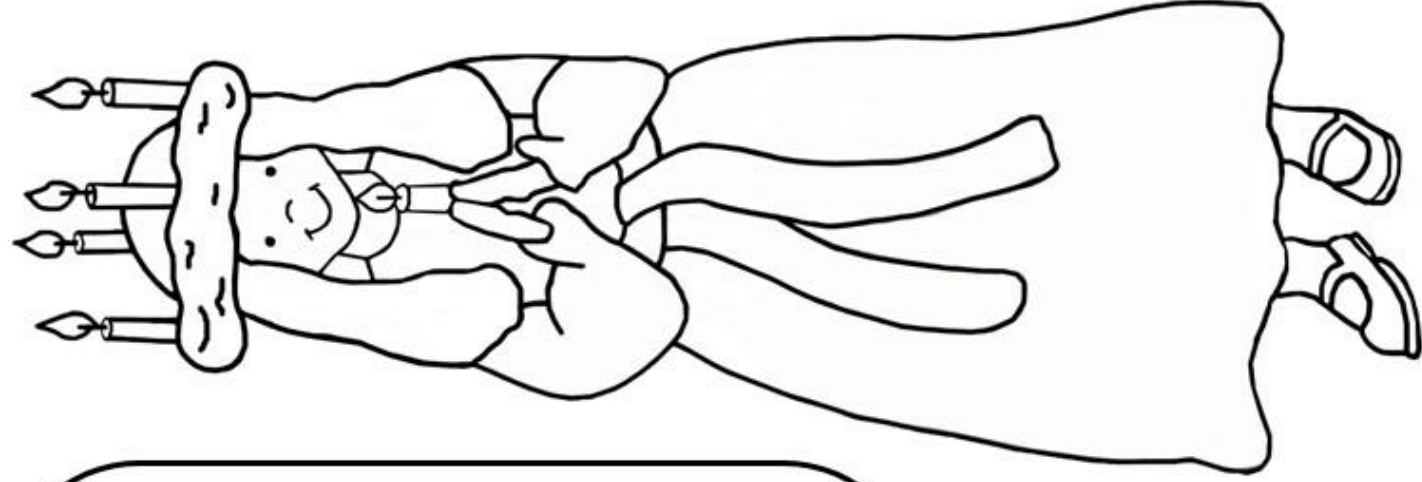
Hun ga mat til de fattige.

Hun hadde lys på hodet.

Beltet var rødt.

Vi feirer Lucia den 13. desember.

Da spiser vi lussekatter.



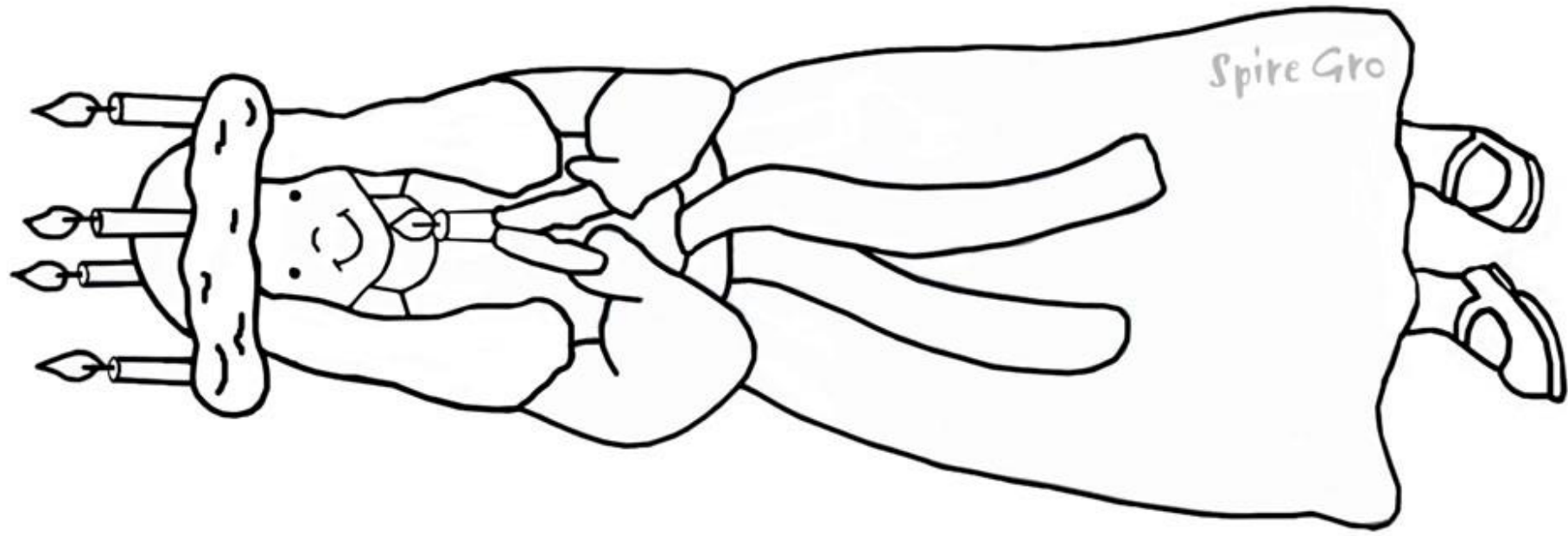
Spørsmål

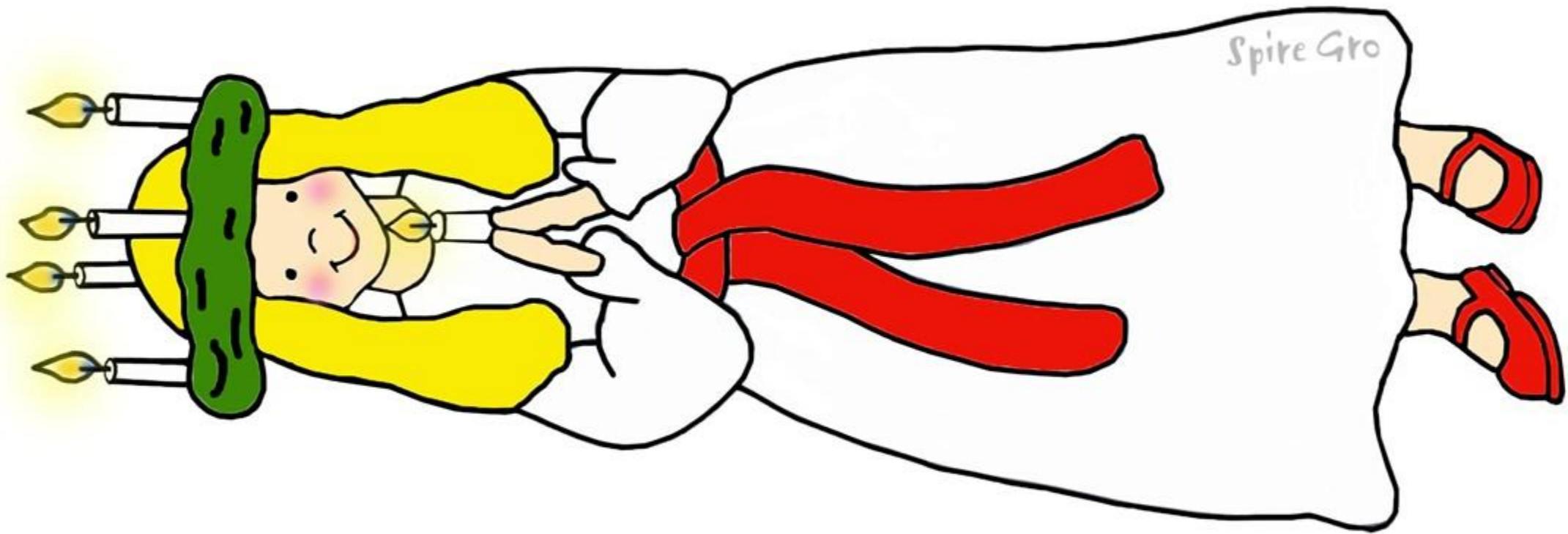
Hva gjorde Lucia? _____

Når er Luciadagen? _____

Hva er en lussekatt? _____

Fargelegg Lucia og lussekatten





Flere forslag til arbeidsoppgaver for de eldste elevene.

Finn Luciasangen og øv på den.

Det finnes mange forskjellige historier om Lucia. Hva er likt for de fleste?

Det er særlig Sverige som er kjent for sin Lucia-feiring. Les mer om deres feiring.

Skriv faktaplakater om Lucia.

Les mer om Staffan Stalledreng

Finn ut mer om Stjernegutter.

Finn oppskrift og lag lussekatter.

Safran er svært kostbart. Hva er egentlig safran og hvor kommer den ifra?

Hvorfor har vi safran i lussekattdeigen?

Faktaark (bm)

Lucia ble født på øya Sicilia i Italia i år 285. Lucia dør 19 år gammel i år 304. I år 1204 blir Lucias kiste flyttet til Venezia.

Keiser Diokletian var keiser på Lucias tid. Han befalte i år 303 at det ikke lengre var lov å være kristen. De som nektet ble fengslet eller drept. Familien til Lucia var kristne.

Legenden sier at Lucias mor ble svært syk. Lucia lovet Gud at dersom hennes mor ble helbredet skulle hun viet sitt liv til ham. Underet skjer og moren blir frisk. Da startet Lucia sitt arbeid med å gi mat og penger til de fattige. Lucia er rik og har mulighet til dette. I nattens mulm og mørke gikk hun rundt og delte ut mat til de kristne i fengselet og de fattige i byen. For å kunne se hvor hun gikk laget hun seg en krans på hodet med vokslys. Da fikk hun armene fri til å bære mer mat med seg.

Dessverre var Lucias forlovede ikke enig i hvordan hun delte ut sin formuen på. Han var grisk og ville beholde alle pengene selv. Lucia ville ikke høre på ham og fortsatte sitt arbeid. Forloveden ble så sint at han anga henne til myndighetene.

På torvet i byen ble hun anklaget for svik mot keiseren. På denne tiden hadde de grusomme straffemetoder. Lucia ble både slått og brent på et bål. Men uansett hva de gjorde med henne så ble hun ikke skadet. Til slutt ble en soldat beordret til å stikke henne i halsen med sverdet sitt. Da døde hun.

Lucia ble begravet på kristent vis. Men historien om denne unge piken som trosset keiseren og jobbet for de fattige spredde seg. Lucia var en martyr. Hun hadde dødd for noe hun trodde på. Kirken gjorde henne derfor til en helgen og hun fikk navnet Sankta Lucia.

Hennes dag ble 13. desember som på datiden ble regnet som den dato med lengst natt.

Vi minnes henne med lys som skal symbolisere hennes kamp mot det mørke. Lucia hadde på seg en hvit drakt da hun ble forsøkt brent på bålet. Hennes røde bånd symboliserer kjærligheten. Vi deler ut lussekatter som viser tilbake til maten Lucia delte ut til de fattige.

Her i norden gikk barn i eldre tider og skrev «Lussi» på dører og vegger. Det var for å skremme vekk mørkets spøkelses og fortelle at nå ville lyset og solen snart komme tilbake.

Det finnes utallige historier om versjoner om legenden om Lucia.

Sangen vi synger om Lucia er egentlig en napolitansk vise om bydelen Santa Lucia i Italia. Men har blitt omskrevet til dagens feiring.

Lussekattene er egentlig en tysk tradisjon fra 1600-tallet som har blitt innlemmet i Luciadagen av svenskene. Tradisjonen i Tyskland sa at djevelen gjorde seg om til en katt og ga barn juling, mens Jesus, i en skikkelse av et barn, delte ut boller til snille barn. Ordet lussekatt henviser til Lucifer(djevelen) og katt.

Safran som er laget av tørkede blomster arr fra krokus. Du trenger 70 krokuser for å lage 1 gram krydder. Et av verdens dyreste krydder. Gulfargen var viktig for å symbolisere lys og sol. Gurkemeie er et langt billigere alternativ. 95% av safran-produksjonen foregår i Iran.

Datoen 13. Desember ble valgt da det i eldre tider ble ansett for å være årets lengste dagen i året. Vintersolvervet er nå 21. eller 22. desember.